

SELECȚIA VIITORILOR MUZICIENI

Din școlile generale și liceele de muzică au ieșit în cursul anilor multe talente remarcabile, bine pregătite, a căror instrucție a fost apoi desăvîrșită în conservatoare de nivel universitar. Aceste tinere talente au îmbogățit viața muzicală a țării, multe din ele relevîndu-se și peste hotare. Tinerii realmente dăruți pentru muzică, care au ajuns la rezultatele amintite mai sus, sînt urmași în prezent de alte generații de copii și tineri elevi ai școlilor și liceelor de muzică, tot atît de dotați și care merg pe același drum satisfăcător. Din păcate, însă, alături de aceștia au pătruns an de an în aceste școli și numeroși copii insuficient înzestrați pentru muzică, lipsiți de înșușirile și aptitudinile native, necesare unui muzician autentic.

Acest lucru se reflectă, între altele, în rezultatele puțin satisfăcătoare ale unora dintre absolvenții școlilor și liceelor de muzică. În cazul acestora din urmă atunci cînd ei se prezintă la porțile conservatoarelor. Mulți dintre acești absolvenți, care în liceu s-au pregătît ca instrumentiști — au urmat adică clasele de vioară, pian, etc. — se văd la urmă nevoiți să treacă și să se mulțumească în conservatoare cu alte forme de învățămînt decît cea instrumentală și apoi cu un alt fel de activitate muzicală decît aceea la care au năzuit.

Această situație este vădit păgubitoare, pe de o parte pentru stat, prin munca și cheltuielile necesitate de înțrefinere în învățămîntul muzical a unor elevi care nu

vor da rezultate reale în acest domeniu; pe de altă parte pentru acești elevi înșiși, care urmează un învățămînt în care ei nu se vor putea realiza.

Prezența în școlile de muzică a unui însemnat număr de elevi insuficient dotați se datorește în bună parte, după cum se cunoaște, greșelii multor părinți care, din mai nimic, văd în copii

dresaj anterior al micului candidat.

Date fiind aceste variate condiții care la copiii mici fac dificilă o apreciere fără greș a aptitudinilor lor pentru muzică, îndeosebi pentru cea instrumentală, nu se poate evita pătrunderea în școli și chiar în număr destul de mare, a unor copii care, contrar aparențelor inițiale, vor constitui balastul de care

abia la terminarea ciclului elementar de 8 ani; anume, prin concursul de admitere în clasa IX, ceea ce după opinia noastră este prea tîrziu. Nu sînt de loc necesari 8 ani de învățare a unui instrument pentru a se constata că un elev este inapt sau chiar numai mediocru pentru muzică. Iar reținîndu-l mai mult decît este necesar în școala de muzică, adică pînă la vîrsta de 15—16 ani, e împiedicată formarea elevului în alte direcții, pentru care el ar putea avea mai multă aplicație.

După părerea mea ar fi deci indicat ca o primă și masivă selecție a elevilor — bineînțeles numai în ceea ce privește aptitudinile lor la instrument — să se facă la finele primului ciclu de 4 ani, a ciclului de încercare, cum l-am denumit mai sus. Patru ani sînt perfect suficienți pentru a se recunoaște dacă un elev, care între timp a ajuns la vîrsta de 10—11 ani, este sau nu înzestrat pentru muzică.

Am zis o selecție masivă și totodată de neocolit, anume prin reducerea puternică a locurilor prevăzute în ciclul următor (clasele V-VIII), pentru ca în polida oricărui sentimentalism, lanțul slăbiciunilor și altele să poată rămîne în școală numai elevii efectiv și complet dotați pentru muzică.

În aceeași ordine de idei mai este de observat că un copil care nu va mai frecventa școala de muzică după numai patru ani de învățămînt primește această situație cu mult mai puțină zdruncinare interioară decît adolescentul care o suferă la sfîrșitul școlii de 8 ani.

Acest din urmă lucru nu va putea fi totuși cu desăvîrșire evitat, întrucît la terminarea ciclului elementar se va face o nouă triere, cu o nouă reducere a locurilor prin examenul prevăzut și în prezent la trecerea în ciclul liceal.

Selecțiile succesive pe cicluri propuse, pe de o parte, ar permite păstrarea unei baze largi de recrutare a viitorilor muzicieni, iar pe de altă parte ar duce la descongestionarea școlilor și liceelor de muzică în ciclurile lor superioare, în care ar rămîne numai elevi cu autentice aptitudini.

prof. Gina SOLOMON

puncte de vedere

lor mari talente sau chiar genii muzicale. La alți părinți domnește părerea că viața de muzician este frumoasă, ușoară și fără să se întrebe dacă sînt sau nu dăruți pentru ea, caută să-i îndrepte cu orice chip pe acest drum pe copiii lor.

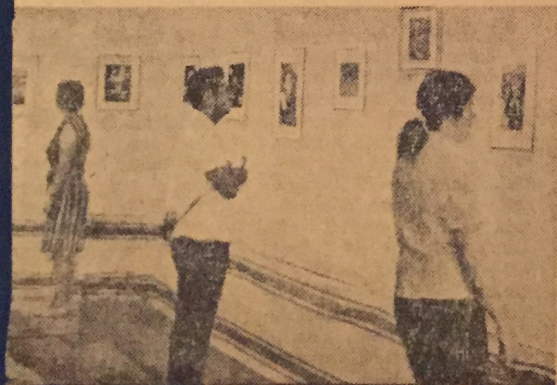
E drept, la concursurile de admitere se cercetează cu destulă atenție dacă un copil posedă sau nu înșușirile necesare pentru a urma cu succes învățămîntul muzical. Aceste probe sînt însă sigur concludente numai în cazurile extreme, fie de completă inaptitudine, fie, dimpotrivă, de calități excepționale. În cazurile cele mai curențe rezultatele acestor probe și examinări sînt însă destul de aleatorii, ele depinzînd mult de tipul temperamental al copilului, de condițiile sale de viață, de mediul muzical sau nemuzical din care provine, precum și de o eventuală pregătire prealabilă — uneori doar un bun

vorbeam mai înainte. În schimb, alți copii, cu înșușiri potențiale superioare, dar care nu s-au exteriorizat, sînt uneori trecuți cu vederea și pierduți pentru muzică.

Fiind totuși necesară depistarea viitoarelor talente muzicale autentice, precum și a profesioniștilor de calitate, răspunsul la dificultățile selecției inițiale, relevate mai sus, nu poate fi deci doar o restrîngere a numărului de elevi anual admiși în școlile de muzică, nici o înăsprită a examenelor de admitere, care în liniile lor largi vor rămînea întotdeauna încărcate cu un mare grad de nesiguranță. Soluția problemei ar fi, după părerea mea, tocmai opusă, și anume, aplicarea — desigur numai între anumite limite rezonabile — a principiului: *Vie cine vrea, rămîne cine poate!*

În concret aceasta ar însemna ca, menținîndu-se, ca și pînă acum, o bază largă a admiterilor inițiale, acestea să nu mai constituie însă drepturi cîștigate, aproape inalienabile, pînă la finele școlii generale sau a liceului de muzică, ci o admitere definită de la început ca fiind numai de încercare. O încercare pe durată celor patru primi ani de școlaritate corespunzător primului ciclu al școlii generale de 8 ani.

În prezent — cu excepția unor cazuri excepționale de eliminări anterioare a unor elevi declarați ca necorespunzători, lucru socolit foarte penibil, atît pentru elev, cît și pentru profesorul său — o triere ceva mai amplă, dar încă insuficientă, a elevilor școlilor de muzică se face

originală de „pictură” în ac și ață, înfățișînd peisaje,
Foto: A. Cariofan